

Entrevista al president del Consell Insular de Mallorca

"L'estat ens pren el pèl"

Joan Verger és el president del Consell Insular de Mallorca pel Partit Popular. Accedí a la presidència de la institució de govern insular el 1987 i enguany, a les eleccions celebrades el maig passat, ha revalidat la condició de president de Mallorca.

Vostè és el president d'una institució, el Consell Insular de Mallorca, que moltes vegades sembla quedar dins un sandvitx entre l'Ajuntament de Palma i la Comunitat Autònoma. Deu ser una situació difícil.

—És una situació no difícil... ho seria si el Consell Insular de Mallorca, igual que els altres dos consells de Balears, fos una Diputació. Però els Consells són, d'alguna manera, qualque cosa més que una diputació. El fet que el nostre Estatut consideri la possibilitat que moltes de les competències passin als consells insulars ja el fa viure en una situació dignem-ne més esperançadora que no si es tractés simplement d'una Diputació.

Aquesta sensació de ser més que una Diputació es manifesta en, per exemple, el fet que l'any passat es traspasaren les competències en matèria d'urbanisme als consells insulars. Això, i altres competències que ens traspasaran, fa que, si bé és cert que tant l'Ajuntament de Palma com la Comunitat Autònoma tenen un gran pes, estem en una situació en la qual podem pensar en el Consell com un ens que comença a créixer. És una institució pública que no va a menys, sinó que té futur i que les seves decisions tenen una importància, sobretot en l'administració local.

Per tant a mi no em preocupa estar en aquest sandvitx, com has dit tu, entre l'Ajuntament de Palma i la Comunitat Autònoma perquè pensam que fem una funció important, dedicada principalment a resoldre les necessitats dels ajuntaments.

—¿No s'ha sentit mai molest perquè la feina no es vegi prou? Li ho dic perquè el fet d'estar les tres institucions a Palma produeix entre els ciutadans una certa confusió de qui és qui.

—És cert que avui dia el ciutadà de Mallorca —cosa que que no passa a Menorca, Eivissa i Formentera perquè a les

altres Illes no tenen fiscalment la Comunitat Autònoma— té una certa confusió entre el que és Consell, Govern, Comunitat... Moltes vegades es diu "el Consell ha fet..." I en realitat és el govern, o viceversa. Lògicament aquesta no és una situació agradable. Ara bé, traspassar gairebé totes les competències als consells —com preveu l'Estatut— pot ser solucionari aquest problema, però el temps ens demostra —i hem de ser pragmàtics— que difícilment es podrà dur a terme, i no per falta de voluntat política, sinó per les possibilitats econòmiques. Cada vegada que l'administració s'acosta més a l'administrat és millor, però també és més cara.

—¿No és trist que després de quasi nou anys d'estant el ciutadà, encara, no tinguem clar quines són les seves institucions i perquè serveixen?

—Sí, hé... això és perquè hi ha una falta de concreció de competències entre les diferents administracions. El dia que s'aconsegueixi un acord sobre el que fa cada administració, aleshores començarà a aclarir-se la situació i el ciutadà tindrà les coses clares. El ciutadà, ara, no arriba moltes vegades a entendre perfectament què és el que fa una o fa l'altra. Simplement és perquè en més d'una ocasió l'administració central, l'autònoma i els consells fem el mateix. És fàcil comprendre que si nosaltres mateixos no tenim definides les competències, i si a més hi afegim els programes europeus... la confusió és total.

Creo que aquest tema s'arribarà a resoldre el dia que les institucions tinguem definides les competències. De la mateixa manera, l'estat central hauria de definir un programa de transferències a la comunitat molt clar per evitar aquesta confusió entre competències.

—Tot un luxe de descoordinació entre institucions que hauria de merèixer una legislació ràpida per evitar tanta disper-

sió d'esforç i doblers, ¿no li sembla?

—És una necessitat legislativa i de coordinació. I crec que és molt important la resolució del problema sobretot en la situació econòmica en què es troba el país, que realment no és la més brillant que podria existir, amb problemes de finançament de totes les institucions.

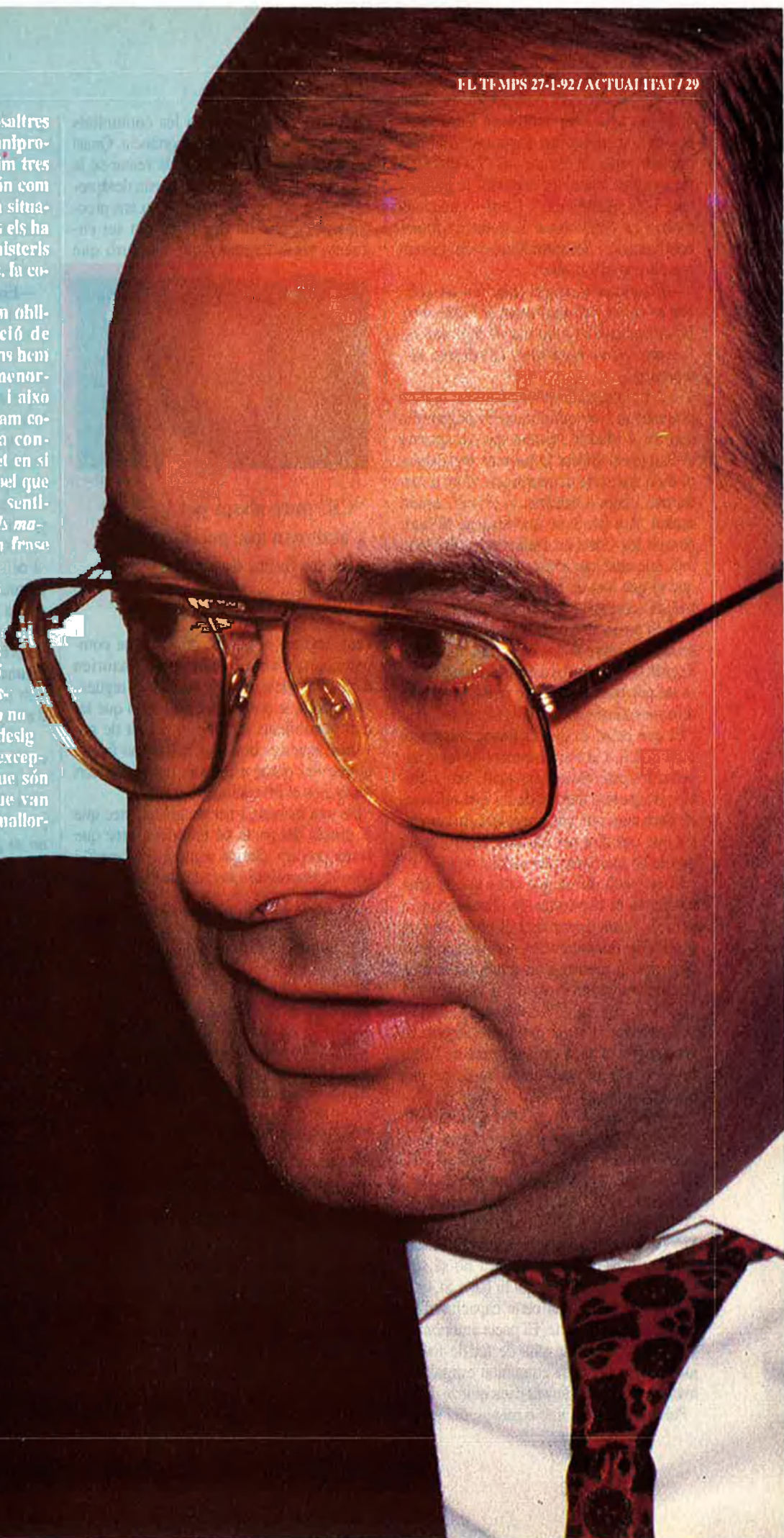
Jo crec que aquests darrers anys hem viscut, en el conjunt de l'estat espanyol, per damunt de les possibilitats... Això de fer en un mateix any una Expo Universal, una Olimpíada, la capitalitat cultural de Madrid, tren d'alta velocitat... ¿cap país del món ho fa, això? És que continuam sent un quixots impressionants! És fa tot això en una situació de dificultat econòmiques, que les pagarem durant una sèrie d'anys, i que ja es noteu en els pressupostos...

—Vostè és el president d'una institució que té una característica, comuna als tres consells insulars de les Illes, que no té cap altra institució. Els seus membres són consellers del Consell alhora que diputats del Parlament. Com a consellers són membres d'una institució de règim local i com a diputats són membres d'una institució autònoma. Una situació jurídica molt estranya, ja que podria passar que el parlament es dissolgués i no el Consell, ¿què passaria aleshores?

—És un tema que no està gens clar. En la meua opinió el dia que es vulgui dissoldre el Parlament, s'hauran de dissoldre els consells insulars, perquè si no és que seria una situació absurda, sense cap al peu. Si hi hagués unes eleccions al Parlament i els parlamentaris han de formar el Consell, no queda més remei que dissoldre i fer eleccions als consells. Això són les peculiaritats que donen ser unes Illes respecte a la resta del país espanyol. Tenim unes condicions especials que ens con-

verteixen en elements atípics: nosaltres som una comunitat autònoma uniprovincial, però al mateix temps tenim tres consells insulars que sí que no són com tres diputacions. Realment és una situació estranya. Et puc dir que inclús els ha costat d'entendre-ho a certs ministeris que confonien els consells insulars, la comunitat o les diputacions.

Això és el fet insular. No podem oblidar que no hi ha una concepció de comunitat autònoma balear. No ens hem d'enganyar, som mallorquins, menorquins, civissenes i formenterens, i això encara no ho hem superat. Ho estem començant a superar gràcies a la convivència del Parlament, però el fet en sí encara no està superat. Sobretot pel que fa a Menorca i Eivissa hi ha un sentiment un poc diferent al nostre [dels mallorquins]. A Menorca tenen una frase que diu que els menorquins tenen dos enemics: la tramuntana i els mallorquins. És un poc semblant del sentiment que hi ha als balears, mallorquins, cap als catalans [es refereix als corrents d'opinió contraris a un suposat "imperiuisme català" respecte a Balears]. I jo no crec que els catalans tinguin un desig d'apoderar-se de Mallorca -fent excepcions que deuen existir, però que són molt minoritàries i que pens que van equivocats-. D'igual manera els mallor-

quins no tenim cap sentiment d'apoderarnos dels menorquins. Però, en fi, la dita popular —que és el que val— ho diu: "els menorquins tenen dos enemics: la tramuntana i els mallorquins". I això condiciona molt, i ha condicionat l'estatut, la futura configuració i descentralització del govern cap els consells insulars.

—*Precisament aquest tema fou un dels que es volien reformar quan el Parlament Balear aprovà la proposta de reforma de l'estatut. ¿Creu necessària la reforma estatutària?*

—A mi m'agrada ser una persona bastant pragmàtica i no quimèrica. Si poguéssim aprovar a Madrid l'estatut que va aprovar el Parlament Balear la passada legislatura, jo diria que seria extraordinari. Com a mallorquí, i com a balearic, jo el vull, aquest estatut. Ara bé, jo sé que això no té futur perquè les Corts no l'aprovaran. Per tant, més que anar cap a reformes d'estatut pens que el que han de fer des del govern central és traspassar les competències, i no vull dir en un any, però sí amb un calendari seriós. I a veure si ens en sortim així d'una vegada. I si això fos així i el finançament és un poc més seriós, crec que no fan falta reformes d'estatut.

El que passa és que el finançament està molt difícil, i el traspassament de les competències està blocat. Per tant, com a ciutadà d'aquestes illes he de dir que reforma, sí. Però com que sóc pragmàtic, m'agradaria que anéssim per un altre camí: fer un procés de transferències seriós i ràpid.

El que vull dir és que pens que la gran batalla no és la reforma de l'Estatut, sinó a veure si l'estat central està disposat a fer un procés de transferències seriós; que arribem més o manco a un mateix sostre de competències, no vull dir a un cent per cent però sí a un de semblant; i a discutir seriosament el tema del finançament. Si això es fes, el tema de la reforma de l'estatut crec que no seria motiu de fer-ne una bandera política.

—*Precisament ara està en marxa el procés per fer el famós pacte autonòmic, sobretot entre PP i PSOE. Vostès, el PP de Balears, ¿quina capacitat tenen d'influir dins el PP estatal en aquest tema?*

—Crec que sí que en tenim. El fet que el PP governi en una sèrie de comunitats autònomes: Galícia, Balears, i no sé si a Cantàbria perquè no sé qui hi ha... Sí, crec que sí que tenim una certa capacitat d'influir dins aquest pacte. El pacte autonòmic, jo l'entenc. El pacte s'ha de fer de forma global i no que cada comunitat estigui demanant una competència cada quinze dies.

Pel que jo conec, més o menys, del pacte,

les ofertes que han fet a les comunitats autònomes són de poca importància. Quasi es tracta, una vegada més, de rentar-se la cara. Personalment crec que s'està desaprovechant una ocasió bona. A mi no em preocuparia en absolut que si no pot ser enguany, sigui enguany que ve, però que

JOAN CELJA

“CiU mira abans per Catalunya que pels altres. I això no deixa de ser un problema seriós”

l'any següent sí que es doni. Hi ha competències, d'altra banda, que ja haurien d'estar donades, l'ensenyament i les aigües.

Tornant a la pregunta, crec que sí que tenim possibilitats d'influir-hi. El fet de governar aquesta comunitat autònoma fa que la veu del partit a Balears tenguí un cert ressò dins el PP nacional.

De tota manera, i per desgràcia, crec que el procés del pacte va molt lent, crec que l'estat procura allargar aquesta "processó" i tenc la impressió que acabarem amb uns

JOAN CELJA

“Si valencians, catalans i balears ens entenem xerrant, és que sortim del mateix redol. L'idioma és un, amb les seves modalitats”

convenis, com el de carreteres, que no sé quin serà perquè a pesar que demanam cinquanta mil milions em consta que Borrell no té doblers per a convenis, ja veurem d'on els trauen. En la meua opinió arribarà el moment, i ja va arribant, que nosaltres, el PP, haurem d'impulsar la Plataforma Cívica [Plataforma dins la qual són presents

gairebé totes les organitzacions socials, culturals i econòmiques de Mallorca; el seu lema és "volem comandar Ca Nostra" i reivindica, entre altres coses, un augment de les competències i un millor finançament per a Balears].

—*¿Hi ha raons per a pensar que l'estat central, d'alguna manera, ens pren el pèl?*

—En la meua opinió ens pren el pèl. En un moment determinat, mitjançant aquell pacte entre les grans forces polítiques, el PP i el PSOE, semblava que això podria tenir un camí per anar avançant. En aquests moments pens que la cosa està bastant paralizada. Les ofertes que han fet, en materia de transferències, molt poques, tenen un pes específic per satisfer i per avançar en aquest camí d'aclariment de competències, d'estructuració d'una vegada per totes de l'estat espanyol. En la meua opinió ens prendran, o es faran endavant, el pèl una vegada més, i els convenis que puguin ser s'hauran de firmar perquè no queda més remei, però no seran la solució. Un conveni per a quatre o cinc anys... i després ¿què? Torn a repetir: haurem de fer alguna cosa més que dir amèn, amèn. Haurem de donar suport a les manifestacions d'autogovern que hi ha.

—*Fa poc es va celebrar el congrés local del PP Es va dir aleshores que hi havia dos corrents i que vostè participava d'un d'ells. Hi hagué rumors, fins i tot, de pressions de Madrid sobre vostè perquè no es presentàs candidat a president del PP-Mallorca...*

—Alguna cosa n'hi ha. Jo vaig tenir pressions perquè no em presentàs a president insular. I no ho he d'amagar: vaig tenir pressions del mateix president regional del partit, del senyor Canellas. Ho vaig manifestar en conferència de premsa, em va demanar que no em presentàs, em va dir: "Per favor, no et presentis". Si m'hagués presentat, no sé què hagués passat. La veritat és que jo no sóc una persona amb intencions d'armar gresca i "moviments" dins el partit, ni sóc partidari tampoc dels grans corrents dins un partit. Crec que no són bons els corrents, si no que pens que és bo que cadascú pugui manifestar el que pensa. Els partits polítics, en general, són democràtics, però fins a cert punt.

Bé, en definitiva, és cert que vaig tenir pressions perquè no m'hi presentàs. Això és així i no ho puc negar. Però quant a Madrid, les suposades pressions no és certa la informació que va aparèixer en determinat mitjà de comunicació, així.

—*¿Vostè com se situa, ideològicament, dins el PP?*

—Jo sóc d'un caràcter molt liberal. Pens

que les gran formacions polítiques ens estam acostant molt i per això les opcions de centre ho passen molt malament. I això no és així perquè únicament es faci per a guanyar vots, sinó per què la gran majoria de la gent que forma els partits és així, moderada. Jo sóc un liberal de centre dreta, i no de dreta, d'una dreta d'aquesta que avui ja no s'usa. De tota manera, no és que hi hagi una tendència formada dins el partit per a fer pressió. El que és bo, pens, és que el nostre partit, el PP, camini cap a un centre, cap a un liberalisme socialdemòcrata, diria jo.

—*El president Canellas ha dit que aquesta seria la seva darrera legislatura. Es diu que la, si em permet l'expressió, lluita per a la successió la protagonitzarien l'actual conseller adjunt a la presidència, Franceesc Gilet com a representat de l'opció més dretana, i vostè com a representant de l'opció més liberal. En la hipòtesi que el senyor Canellas no s'hi presenti, ¿es produiria aquest enfrontament?*

—Jo no he vist mai cap polític que quan ha obtingut un èxit com el que ha obtingut el PP a Balears, encapçalat pel senyor Canellas, se'n retiri. No ho he vist mai a la vida. Crec que el senyor Canellas hi continuarà. I ha de continuar-hi. Sempre he manifestat que si vol continuar, a mi em té al darrere. ¿Per què? Perquè crec que els que estam darrere d'una persona que cada vegada trau més vots, tenim l'obligació d'estar amb ell. Si les coses van malament hem de saber dir "t'has de retirar" i si les coses van bé, hem de dir "has de continuar".

La meua opinió és que el senyor Canellas continuarà. I aquelles manifestacions que va fer en un moment determinat no vaig saber exactament a què obeïen, però no hi ha dubte que un hipotètic substitut del senyor Canellas tendria grans problemes, igual que els tendria el que anàs darrere del senyor González. Una persona amb el carisma, i els vots, de Gabriel Canellas, té una successió difícil.

—*El PP a Mallorca ha utilitzat moltes vegades un cert vocabulari nacionalista-regionalista, inclús hi ha hagut declaracions d'importants càrrecs del partit sobre aquest caràcter més o menys nacionalista. ¿Vostè creu que el PP és a Balears, com a partit nacionalista, el que CiU és a Catalunya*

—No, no arribam a aquest nivell. Nosaltres tenim, recollim, el sentiment regionalista que té la majoria de la població de Balears. La majoria de nosaltres som bastant regionalistes, però sense arribar al que és CiU. Convergència i Unió és un partit molt ben estructurat i que té un caràcter nacionalista molt arrelat; a CiU li preocupa per damunt de tot, més que el conjunt de l'estat espanyol, Catalunya. Nosaltres no arribam a aquesta situació límit a què crec que estan arribant ells. Jo me deman si Convergència i Unió un dia arriba ser, i és possible que ho sigui d'aquí a un any, el partit que faci inclinar la balança a nivell de majories del Congrés de Diputats, ¿per a qui mirarà? Jo crec que mirarà abans per a Catalunya que no pels altres. I això no deixa

dificultat, ja que depenia de CiU i del PNB.

—*Parlant d'Europa, sembla que comença a existir un corrent d'opinió que pensa que potser es va pecar d'un cert optimisme quan ens vam integrar a la CEE. ¿Com creu vostè que pot afectar aquesta Europa del 93 a Mallorca, i a Espanya?*

—En certes matèries van ser no optimistes, sinó ingenus i absurds. Vam pagar un preu polític per entrar en un moment determinat perquè el govern socialista hi volia entrar, a qualsevol preu. En matèria agrícola és clar: les imposicions de Brussel·les són aquí perquè no es va negociar correctament quan era el moment. Però bé, ja hi som. Es un fet irreversible.

Amb vista al futur, però, crec que pot ser bona la incorporació per a Balears. Ara, per al conjunt d'Espanya, tenc els meus dubtes. Aquí, a Balears, si encaminam el futur cap el sector dels serveis, i aquest és el futur, pot ser bo. Pensar en grans desenvolupaments agrícoles, industrials o d'alta tecnologia a les Illes no crec que ho sigui, el futur. El nostre futur és convertir-nos en zona de serveis, zona de segona residència per a molts europeus, zona de seus socials d'empreses amb interessos en la Mediterrània. Si sabem fer això la integració en Europa serà positiva.

—*Totes les institucions de Balears, majoritàriament governades pel PP, estan dins la Campaña de Normalització del Català a Balears. En altres llocs com la ciutat de València el PP no ho té tan clar. ¿Vostè reconeix la unitat del català?*

—Si jo me'n vaig a València i xerr amb un valencià, ens entenem. I si me'n vaig a Catalunya també m'entenc. Si ens entenem xerrant vol dir per a mi, sense ser un expert en lingüística, que sortim d'allà mateix, del mateix redol. El que sí que pens que és bo que cadascú mantengui les seves modalitats, i renunciar a elles no ho permetríem ni jo ni cap dels mallorquins. Però crec que efectivament és una unitat. L'idioma és un, amb les seves modalitats. A València diuen que és valencià, però crec que si ens entenem crec que formam una unitat lingüística. El que no es pot fer, però, és imposar una modalitat sobre unes altres.

Miquel Payeras

Mallorquí-mallorquí

Nascut a Montuïri, a la Mallorca profunda, Joan Verger no pot negar les característiques innates de la pagesia mallorquina: sentit pràctic i desconfiança. Un pragmatisme que aplica en el dia a dia de la política mallorquina, i una desconfiança que fa que no es refiï gens ni mica de les promeses de Madird. De segur que els seus pares i padrins l'advertiren de jove: "Joanet, no posis mai l'arada davant el bou". I ell, que ho aplica sempre.

de ser un problema seriós, perquè si tots ho féssim així, aquest país seria ingovernable. Crec que ja s'ha de tenir clar que, ho volguem o no, encara no hem arribat a l'Europa de les regions i per a defensar-nos davant Brussel·les no és la Generalitat o el Govern Balear qui ens defensa, sinó el Govern estatal. I això, ens agradi o no, és així. El dia de demà si es modifica potser serà d'una altra manera, però avui és així. S'ha de tenir clar que perquè el país vagi endavant ha de tenir una certa governabilitat.

Realment em preocupa el govern que surti de les pròximes eleccions. Crec que cap partit tindrà majoria absoluta i que per ventura dependrà del vot de CiU, cosa que és molt possible. Les dificultats que tindrà aquest hipotètic govern per a governar el país. És dolent que el govern de la nació, en aquest cas de la nació espanyola, en un moment d'integració dins Europa no tingui prou estabilitat per a poder defensar la postura espanyola. UCD ja va tenir aquesta